

11. ÖSYS'DE ÖZEL DURUMU BULUNAN ADAYLAR

11.1. OKUL BİRİNCİLERİ

2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 2880 sayılı kanunla değişik 45. maddesinin (a) fıkrası uyarınca, lise veya dengi okulları birincilikle bitiren adaylar, genel kontenjana ek olarak yükseköğretim programlarında okul birincileri için ayrılacak kontenjanlardan yararlandırılacaklardır. 2004-2005 ders yılı okul birincileri bu kontenjanlardan, 2005-ÖSS'ye girmek koşuluyla, sadece 2005-ÖSYS'de yararlanırlar.

Okul birincilerinin kendi okullarında en yüksek ağırlıklı ortaöğretim başarı puanına sahip olabilmeleri için okullarındaki en yüksek diploma notuna sahip olmaları gerekir.

2005-ÖSS'de başarılı olan okul birincileri genel kontenjan ve okul birincileri kontenjanı göz önünde tutularak merkezi yerleştirme ile Y-ÖSS ve varsa ek puanlarının elverdiği en üst tercihlerine yerleştirileceklerdir. Okul birincileri için ayrılan kontenjanlar sınırlıdır. Bu nedenle, tercihlerinin tümünü çok istenen programlar arasından yapan okul birincileri, puanlarının yüksek olmaması durumunda hiçbir programa kayıt hakkı kazanamayabilirler.

Bu kılavuzda yer alan tüm genel kurallar, okul birincileri için de geçerlidir. 2005-ÖSS'de 160,000'dan az ÖSS puanı alan okul birincileri, diğer adaylarda olduğu gibi yerleştirilme işlemine alınmaz.

11.2. BELLİ SANAT DALLARINDA ÜSTÜN YETENEKLİ OLANLAR

Belli sanat dallarında üstün yetenekli olduğu saptanan öğrencilerin yükseköğretim programlarına alınmalarıyla ilgili işlemler Yükseköğretim Kurulunun belirlediği esaslar çerçevesinde yürütülecektir.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 2880 sayılı kanunla değişik 45. maddesinin (b) fıkrası ve Yükseköğretim Kurulunun 27.11.1985 tarihli kararı uyarınca devlet konservatuvarlarının müzik ve sahne sanatları bölümleri ile güzel sanatlar fakültelerinin resim ve heykel bölümlerinde okumak isteyenlerin, üstün yeteneklerinin saptanması için ilgili yükseköğretim kurumlarına doğrudan başvurmaları gerekmektedir. Bu adayların değerlendirme ve seçme işlemleri Yükseköğretim Kurulunun anılan kararı uyarınca ilgili rektörlüklerin önerdiği komisyonlar tarafından yapılacaktır.

11.3. TÜBİTAK YARIŞMALARINDA BAŞARILI OLANLAR

Öğrenci Seçme Sınavına başvuran adaylardan ortaöğretim kurumlarında okumakta iken Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu - Bilim Adamı Yetiştirme Grubu (TÜBİTAK-BAYG) tarafından: a) Uluslararası bilim olimpiyatlarına ve proje yarışmalarına gönderilen ve dereceye giren, b) Yurtiçinde düzenlenen bilim olimpiyatlarında ve proje yarışmalarında dereceye giren adayların ağırlıklı ortaöğretim başarı puanları, derece aldıkları alanlarla ilgili bir yükseköğretim programını tercihleri arasında gösterdikleri takdirde, ayrı bir katsayı ile çarpılarak 2005 Y-ÖSS puanlarına katılacaktır.

2005 Y-ÖSS puanlarına katılacak puanlar hesaplanırken, **uluslararası bilim olimpiyatlarında** altın madalya alanlara 0,24, gümüş madalya alanlara 0,21, bronz madalya alanlara 0,18; uluslararası bilim olimpiyatlarına katılan fakat derece alamayanlara 0,14; **ulusal bilim olimpiyatları ile uluslararası proje yarışmalarında** birinci olanlara 0,14, ikinci olanlara 0,12, üçüncü olanlara ise 0,10; **ulusal proje yarışmasında** birinci olanlara 0,10, ikinci olanlara 0,08, üçüncü olanlara ise 0,06 katsayısı uygulanacaktır. Birden fazla kategoride derecesi bulunan adaylar için en yüksek olan katsayı uygulanır.

Bilim olimpiyatlarında veya proje yarışmalarında dereceye girenler ile ilgili yükseköğretim programları, derece alınan alanlara göre şöyledir:

Biyoloji alanında alınan dereceler için balıkçılık teknolojisi mühendisliği, biyokimya, biyoloji, biyomedikal mühendisliği, biyomühendislik, çevre mühendisliği, diş hekimliği, eczacılık, genetik ve biyomühendislik, gıda mühendisliği, kimya-biyoloji mühendisliği, moleküler biyoloji ve genetik, mühendislik ve doğa bilimleri programları, orman mühendisliği, orman endüstrisi mühendisliği, su ürünleri, tıp, veteriner ve ziraat mühendisliği;

Kimya alanında alınan dereceler için biyokimya, çevre mühendisliği, deri mühendisliği, diş hekimliği, eczacılık, endüstri mühendisliği, gıda mühendisliği, hidrojeoloji mühendisliği, jeoloji mühendisliği, kimya, kimya mühendisliği, kimya-biyoloji mühendisliği, maden mühendisliği, malzeme mühendisliği, malzeme bilimi ve mühendisliği, metalurji ve malzeme mühendisliği, mühendislik ve doğa bilimleri programları, petrol ve doğalgaz mühendisliği, seramik mühendisliği, tekstil mühendisliği, tıp ve ziraat mühendisliği;

Fizik alanında alınan dereceler için astronomi ve uzay bilimleri, çevre mühendisliği, deniz teknolojisi mühendisliği, elektrik-elektronik mühendisliği, elektrik mühendisliği, elektronik mühendisliği, elektronik ve haberleşme mühendisliği, fizik, fizik mühendisliği, gemi inşaatı mühendisliği, havacılık elektrik ve elektroniği, havacılık ve uzay mühendisliği, hidrojeoloji mühendisliği, imalat mühendisliği, inşaat mühendisliği, jeodezi ve fotogrametri mühendisliği, jeofizik mühendisliği, jeoloji mühendisliği, kontrol mühendisliği, makine mühendisliği, malzeme mühendisliği, malzeme bilimi ve mühendisliği, mekatronik mühendisliği, metalurji ve malzeme mühendisliği, meteoroloji mühendisliği, mühendislik ve doğa bilimleri programları, nükleer enerji mühendisliği, tekstil mühendisliği, telekomünikasyon mühendisliği, uçak mühendisliği, uçak elektrik-elektronik, uçak gövde-motor, uçak gövde-motor bakım, uzay mühendisliği, üretim mühendisliği ve ziraat mühendisliği;

Matematik alanında alınan dereceler için bilgisayar mühendisliği, elektrik mühendisliği, elektrik-elektronik mühendisliği, elektronik mühendisliği, elektronik ve haberleşme mühendisliği, endüstri mühendisliği, istatistik, istatistik ve bilgisayar bilimleri, jeodezi ve fotogrametri mühendisliği, kontrol mühendisliği, matematik, matematik mühendisliği, mekatronik mühendisliği, mühendislik ve doğa bilimleri programları ile telekomünikasyon mühendisliği;

Bilgisayar alanında alınan dereceler için bilgisayar mühendisliği, bilgisayar bilimleri, bilgisayar teknolojisi ve bilişim sistemleri, bilişim sistemleri mühendisliği, elektrik mühendisliği, elektrik-elektronik mühendisliği, elektronik mühendisliği, elektronik ve haberleşme mühendisliği, enformasyon teknolojileri, istatistik ve bilgisayar bilimleri, kontrol mühendisliği, mekatronik mühendisliği, matematik-bilgisayar, mühendislik ve doğa bilimleri programları, sistem mühendisliği, telekomünikasyon mühendisliği ve yazılım mühendisliği;

Enerji Verimliliği alanında alınan dereceler için elektrik-elektronik mühendisliği, elektrik mühendisliği, elektronik mühendisliği, imalat mühendisliği, kontrol mühendisliği, makine mühendisliği, mekatronik mühendisliği, mühendislik ve doğa bilimleri programları, nükleer enerji mühendisliği, telekomünikasyon mühendisliği ve üretim mühendisliği.

2005-ÖSS'ye başvurmuş adaylardan bilim olimpiyatlarında ve proje yarışmalarında derece alanlara yukarıdaki uygulamanın yapılabilmesi için bu adayların, katıldıkları olimpiyat veya proje yarışmaları, aldıkları derece, derece aldıkları tarih, T.C.Kimlik Numaraları, adları ve soyadlarının TÜBİTAK tarafından ÖSYM'ye en geç **2 Ağustos 2005** tarihinde ulaşacak şekilde gönderilmesi gerekmektedir. Bu nedenle bu adayların yukarıda istenilen bilgileri, aldıkları dereceyi gösteren belgenin fotokopisi ile birlikte en geç **25 Temmuz 2005** tarihine kadar TÜBİTAK'a bir dilekçe ekinde ulaştırmaları gerekmektedir.

4702 sayılı Kanunla 2547 sayılı Kanunun 45. maddesine eklenen (d) bendi uyarınca Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu'nun katıldığı Uluslararası Bilim Olimpiyatlarında altın, gümüş, bronz madalya alanlardan isteyenler, alanlarındaki yükseköğretim programlarından istediklerine, burslu programlar hariç, sınavsız olarak kontenjan dışında Merkezimizce yerleştirileceklerdir. Adaylar bu isteklerini TÜBİTAK'a yazılı olarak **2 Ağustos 2005** tarihinden önce bildireceklerdir.

Uluslararası Bilim Olimpiyatlarında altın, gümüş ve bronz madalya alan veya bu madalyaları alma beklentisi içinde olan adaylar yükseköğretim programlarından burslu olanlarına yerleştirilmek istiyorlarsa 2005-ÖSS'ye girmek ve kendilerine verilecek olan ek puanla genel yerleştirme işlemlerine dahil olmak zorundadırlar. Bir başka deyişle burslu programlara sınavsız giriş yapılmayacaktır. Burslu programlara girmek isteyen adayların en az bir tercih yaparak bunu bir dilekçe ile TÜBİTAK'a bildirmeleri gerekir. Adaylar puanlarının yetersiz olması durumunda sınavsız giriş hakkından yararlanabilmek için alanlarıyla ilgili tercihlerini de dilekçelerinde açıkça belirtmelidirler.

Bilim olimpiyatları ile proje yarışmalarında alınan derecelere uygulanacak katsayılar ve sınavsız giriş, ÖSS'ye ilk kez girişte uygulanır, bundan sonraki ÖSS'lerde bu adaylar için herhangi bir uygulama yapılmaz. Derece alan adaylar ilk kez ÖSS'ye başvurdukları yıl, T.C.Kimlik Numaralarını TÜBİTAK'a süresi içinde bir dilekçe ile bildirerek kendilerine ait derece bilgilerinin bu kurum tarafından resmen ÖSYM'ye ulaştırılmasını sağlamalıdır.

Uluslararası Bilim Olimpiyatlarında kazandıkları derece nedeni ile 2005-ÖSS'ye girmeyip sınavsız yerleştirilme hakkından yararlanmak isteyen adayların da mutlaka 2005-ÖSS'ye başvurmaları gerekmektedir.

11.4. SPOR DALLARINDA ÜSTÜN BAŞARILI OLANLAR

Spor dallarında yetenekli ve üstün başarılı adaylar, spor alanlarında yükseköğretim programlarına yerleştirilirken, bu adayların ağırlıklı ortaöğretim başarı puanları, Yükseköğretim Kurulunun belirleyeceği bir katsayı ile çarpılarak 2005 Y-ÖSS puanlarına eklenecektir. Bu uygulamadan yararlanabilmek için Dünya, Avrupa ve Balkan Şampiyonaları, Olimpiyat ve Akdeniz Oyunları, İslam Ülkeleri Dayanışma Spor Oyunları, ISF Dünya Okullar Spor Oyunları, FISU Dünya Üniversiteler Spor Oyunları, Yaş Grupları Dünya Oyunları, Avrupa Oyunları, Avrupa Gençlik Olimpiyat Günleri, Dünya ve Avrupa Kupaları ile en az 10 ülkenin katıldığı uluslararası yarışmalarda 1., 2. veya 3.'lük derecesi kazanılması gerekir. Bu adaylar, merkezi yerleştirme dışında, ÖSS puanları, Ağırlıklı Ortaöğretim Başarı puanları, yükseköğretim programlarının kontenjanları ve adayların tercihleri göz önünde tutulmak suretiyle ÖSYM'ce yerleştirilecektir. 2005-2006 öğretim yılında spor ile ilgili alanlarda bir yükseköğretim programında okumak isteyenlerin, 2 Kasım 1998 tarihinden itibaren Başbakanlık Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünden aldıkları, Milli Sporcu Belgelerinin asıllarını veya noter tasdikli örneğini bir dilekçe ekinde **29 Temmuz 2005** tarihine kadar Merkezimize göndermeleri ve 2005-ÖSS'ye girmiş olmaları gerekmektedir.

2004-ÖSYS'de bu imkândan yararlanarak bir yükseköğretim programına yerleştirilmiş olan adaylar 2005-ÖSS'de aynı imkândan yararlanmak için tekrar başvurduklarında, ağırlıklı ortaöğretim başarı puanlarına, Yükseköğretim Kurulunca belirlenen miktarın yarısı kadar bir katsayı uygulanacaktır.

11.5. BİR MESLEĞE YÖNELİK PROGRAM UYGULAYAN LİSELERİN MEZUNLARI

2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 2880 sayılı kanunla değişik 45. maddesinin (a) fıkrasına ve 3708 sayılı Kanunun 7. maddesi ile 2547 sayılı kanuna eklenen Ek Madde 21'e göre, bir mesleğe yönelik program uygulayan liselerin mezunları, Yükseköğretim Kurulunca saptanacak alanlarda bir yükseköğretim programına yerleştirilirken ağırlıklı ortaöğretim başarı puanları, bu kılavuzda belirtilen belli katsayılar ile çarpılarak Y-ÖSS puanlarına eklenecektir. Bu alanlar bu kılavuzda Tablo-3'te gösterilmiş, katsayılar ise bu kılavuzda 6.3. maddede yer almıştır. Bu ek puanlardan yararlanmak için adayların ilgili puan türünde 2005-ÖSS'de 185,000 veya daha yüksek puan almış olmaları gerekmektedir.

11.6. TEKNİK LİSELERDE OKUMAKTA OLANLAR

a) Teknik Liselerin üçüncü sınıfında okumakta olanlardan 2004-2005 öğretim yılında meslek lisesi diploması almak isteyip alabilecek durumda bulunan adaylardan 2005-ÖSS'ye başvuranlar, başvurma belgelerini meslek lisesi diploması alacakları okul müdürlüklerinden temin edecekler ve yine bu okul müdürlüğüne teslim edeceklerdir.

b) Başvurma Belgesinin Aday Bilgi Formunda "**5. ÖĞRENİM DURUMUNUZ**" alanında teknik liselerin üçüncü sınıfında iken 2004-ÖSYS'ye meslek lisesi son sınıf öğrencisi gibi katılmış olan adaylardan 2004-2005 öğretim yılında teknik liselerden mezun olabilecek durumda bulunanlar, 2005-ÖSS'ye başvururken bu alandaki "1. Bir ortaöğretim kurumunun son sınıfında okumaktayım" seçeneğini işaretleyeceklerdir.

Teknik liselerin üçüncü sınıfında okumakta olanlardan 2004-2005 öğretim yılında meslek lisesi diploması almak isteyip alabilecek durumda bulunanlar da bu seçeneği işaretleyeceklerdir.

c) Başvurma Belgesinin Aday Bilgi Formunda "**6. OKULUNUZUN KODU**" alanında teknik liselerin üçüncü sınıfında okumakta olanlardan 2004-2005 öğretim yılında meslek lisesi diploması almak isteyip alabilecek durumda bulunanlar, bu alana meslek lisesi diploması alacakları okulun kodunu Tablo-6'dan bularak yazıp işaretleyeceklerdir. Teknik lise bünyesinde bulunan bir meslek lisesinin kodu bu kılavuzdaki Tablo-6'da yer almıyorsa, adaylar teknik lise müdürlüğüne başvuracaklardır. Teknik lise müdürlüğü meslek lisesi için ÖSYM'den alacağı kodu adaylara duyuracaktır.

d) Başvurma Belgesinin Aday Bilgi Formunda "**7. OKULUNUZUN TÜR KODU**" alanında teknik liselerin üçüncü sınıfında okumakta olanlardan 2004-2005 öğretim yılında meslek lisesi diploması almak isteyip alabilecek durumda bulunanlar bu alana, meslek lisesi diploması alacakları okulun tür kodunu Tablo-7'den bularak yazıp işaretleyeceklerdir.

e) Başvurma Belgesinin Aday Bilgi Formunda "**8. ALAN/ KOL/BÖLÜM**" alanında teknik liselerin üçüncü sınıfında okumakta olanlardan 2004-2005 öğretim yılında meslek lisesi diploması almak isteyip alabilecek durumda bulunanlar, Tablo-8'den meslek lisesi diplomasında yazılacak olan alan/kol/bölüm kodunu bularak işaretleyeceklerdir.

11.7. BEDENSEL ENGELLİLER

Bedensel özelliklerinde ağır derecede ve sürekli olarak işlev kaybı veya bozukluğu (örneğin, bütün düzeltmelere rağmen görme veya işitme gücünde tam ya da önemli ölçüde eksiklik) olması nedeniyle eğitim-öğretim hizmetlerinden

yeterince yararlanamayan adayların seçme ve yerleştirme işlemleri, ÖSYM Yürütme Kurulunun saptayacağı bir yöntemle, engel türü, engel derecesi, puanları ve tercihleri göz önünde bulundurularak yapılacaktır. Bu durumdaki adaylar bir üniversite veya devlet hastanesinden alacakları sağlık kurulu raporu (Daha önceki yıllarda engelli olarak ÖSYS'ye başvuran ve raporları kabul edilen adaylar, engel durumlarında bir değişiklik olmasa da bu durumlarını belirten bir dilekçeyi veya eski raporlarının bir fotokopisini başvuru belgelerine eklemelidirler.) ile engellerine ilişkin özgeçmişlerini ayrıntılı olarak anlatan ve yabancı dil sınavına girmeyi düşünen adaylar Almanca, Fransızca veya İngilizce olmak üzere hazırlanan testlerin hangisinden sınava gireceklerini belirten bir dilekçeyi Başvurma Belgelerine ekleyeceklerdir. Başvurma işlemleri bittikten sonra engelli duruma gelen adayların raporlarını bir dilekçe ekinde hemen ÖSYM'ye göndermeleri gerekir. Bu raporlarda belirtilen engel dereceleri ÖSYM'nin görevlendireceği kurullarca incelenecek, adayların engelleri yüzünden ayrı bir seçme ve yerleştirme işlemine tabi tutulup tutulmayacakları bu incelemelerin sonuçlarına göre belirlenecektir. Raporları Merkezimize ulaşan ve kabul edilen adaylar, ayrı salonlarda sınava alınacaklar ve gerekli ise kendilerine okuyucu/işaretleyici verilecektir. Bu adayların ÖSS Sınava Giriş ve Kimlik Belgesi ile YDS'ye gireceklerse bu sınava ilişkin YDS Sınava Giriş ve Kimlik Belgesinde "Engelli Salonu" yazılı olacaktır. ÖSYM'nin yetkili kurullarınca raporları kabul edilmeyen adaylar ÖSS'ye başvuran diğer adaylar gibi işlem görecektir. Görme engelli adaylar sınava, kendilerinin kullanabilecekleri, görmeyenlere özel hesap makineleri getirebileceklerdir.

11.8. AÇIKÖĞRETİM LİSESİ ÖĞRENCİLERİ

- Açıköğretim lisesi öğrencileri, 2005-ÖSS Kılavuzu ve Başvurma Belgesini bağlı buldukları Açıköğretim Lisesi İl İrtibat Bürolarından temin edeceklerdir. Bu belgelerin onaylanarak teslim alınması ve Aday Fişinin adaya verilmesi yine bu bürolarca yapılacaktır.
- Açıköğretim lisesinde okumakta olan adaylar, Başvurma Belgesinin Aday Bilgi Formunda "**5. ÖĞRENİM DURUMUNUZ**" bölümünde "1. Bir ortaöğretim kurumunun son sınıfında okumaktayım " seçeneğini işaretleyeceklerdir. (Bk. 11.12.)
- Açıköğretim lisesi öğrencileri için her il ayrı olmak üzere bir okul kodu verilmiş ve bu kodlar Tablo-6'da her ilin okullar listesinin sondan ikinci satırında yer almıştır. Açıköğretim lisesi öğrencileri, Tablo-6'dan öğrencisi oldukları açıköğretim lisesini bulacaklar ve Başvurma Belgesinin Aday Bilgi Formunda "**6. OKULUNUZUN KODU**" alanına bu kodu, Tablo-7'deki OKUL TÜRLERİ tablosundan Açıköğretim Lisesi başlığı altında yer alan ve 20 ile başlayan gruptan durumlarına uygun kodu bularak "**7. OKULUNUZUN TÜR KODU**" alanına da bu kodu yazıp kodlayacaklardır.
- Açıköğretim lisesi öğrencileri diplomalarında yazılacak alanı, açıköğretim lisesinden öğrenecek ve bu alanın kodunu Tablo-8'den bularak Başvurma Belgesinin "**8.ALAN/KOL/BÖLÜM**" alanına yazıp kodlayacaklardır.
- Açıköğretim lisesi öğrencileri 2005-ÖSS Aday Bilgi Formu kısmındaki "**9.OKUL NUMARANIZ**" alanına Açıköğretim öğrenci numarasını, Açıköğretim Lisesi ile ÖSYM arasındaki bilgi iletişimini doğrudan etkilediğinden mutlaka yazıp kodlamalıdır.
- Açıköğretim lisesinden daha önceki yıllarda mezun olan adaylardan durumlarında değişiklik olanlar Başvurma Belgelerine bu kılavuzun sonundaki "**2005-ÖSS OKUL BİLGİLERİ DEĞİŞİKLİĞİ DİLEKÇE ÖRNEĞİ**"ni doldurarak eklemelidirler.

11.9. KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ'NDEN (KKTC) BAŞVURANLAR

- Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde oturmakta olan adaylardan 2005 yılında diploma alacak olanlar, Kılavuz ve Başvurma Belgelerini, okumakta oldukları lise veya dengi okul müdürlüklerinden temin edecekler ve yine bu okul müdürlüklerine teslim edeceklerdir. Mezun adaylar ise Başvurma Belgelerini lise veya dengi okul müdürlüklerinden ya da "Bedrettin Demirel Cad. No: 101 Lefkoşa KKTC" adresindeki ÖSYM Temsilciliğinden temin edecekler ve yine aynı kurumlara teslim edeceklerdir. Posta ile Merkezimize ulaştırılan Başvurma Belgeleri işleme alınmayacaktır.
- Başvurma Belgesinin Adres alanını doldururken KKTC'de oturanlar, "**22. ADRES İL TRAFİK KODU**" yerine 90 yazıp kodlayacaklardır.

11.10. YURTDIŞINDAN (KKTC HARIÇ) BAŞVURANLAR

- Öğrenimlerini yurtdışında sürdürmekte olanlar Başvurma Belgesinin Aday Bilgi Formunda "**6. OKULUNUZUN KODU**" alanına 910012, liseleri açıköğretim ise 919004, vb., yazıp kodlayacaklardır.(Bk. Tablo-6, Sayfa 86)
- Türkiye dışında oturan adaylar, Başvurma Belgesinin Aday Bilgi Formunda "**20. ADRES SATIRI-1, ADRES SATIRI-2**" alanına semt ve oturlan şehir adını da yazacaklar; "**21. SEMT/İLÇE**" alanına da ülke adını yazıp kodlayacaklardır. Bu adaylar "**22. ADRES İL TRAFİK KODU**" alanına 91 yazıp kodlayacaklardır.
- Ortaöğrenimlerini yurtdışında bitirmiş olanlar, diplomalarının onaylı sureti ile birlikte yurtdışındaki öğrenimleri sırasında aldıkları dersleri ve notları gösterir belgeyi (transkript); halen öğrenimlerini yurtdışında sürdürmekte olanlar 2004-2005 öğretim yılında başarılı olabildikleri takdirde mezun olabileceklerine ilişkin okullarından alacakları onaylı bir belge ile birlikte yurtdışındaki öğrenimleri sırasında aldıkları dersleri ve notları gösterir belgeyi (transkript); ortaöğrenimlerinin birinci veya ikinci yıllarını veya her iki yılını da yurtiçindeki bir okulda okuduktan sonra yurtdışına giderek son sınıfını halen orada okuyanlar veya son sınıfını orada okuduktan sonra mezun olanlar, yurtiçinde okudukları yıllara ait tasdiknamelerinin onaylı örneğini, öğrenim durumlarını ayrıntılı bir şekilde anlatan bir dilekçe ile birlikte bir zarf içine koyacaklar ve Başvurma Belgesine ekleyeceklerdir. Dersleri ve öğrenimlerini halen yurtdışında sürdürmekte olanlar, son sınıfta aldıkları notları gösteren transkriptlerini de ders yılı sonunda Merkezimize göndereceklerdir. Yurtdışındaki bir okuldan mezun olanlar ile bu okullarda mezun olabilecek durumda bulunanlar mezun oldukları veya okumakta oldukları okulların Türk liselerine denk olduğunu gösteren yurtiçinde Milli Eğitim Müdürlüklerinden, yurtdışında Eğitim Müşavirliklerimizden alacakları denklik belgesini, okudukları Alan/Kol/Bölümlerini gösterir belgeyi ve ortaöğrenimleriyle ilgili özgeçmişlerini (okul adı, yıl, okul türü, alan/kol/bölüm, okudukları ülke adı vb.) anlatan bir dilekçeyi de bir zarf içinde Başvurma Belgesine ekleyeceklerdir.
- Yurtdışında bulunan adaylar sınav ücretlerini göndermek için şu iki yoldan birini seçebilirler:
İsteyen adaylar, yurtiçindeki yakınları yardımıyla, bu kılavuzun 2.6. maddesinde belirtilen kurallara göre ÖSS sınav ücretini, YDS sınav ücretini ve 2005-ÖSYS Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzu, Tercih Formu ve yerleştirme ücretini yatırabilirler. Ancak, yurtiçinden sınav ücretini yatıran kimse, bankadan alacağı

iki nüsha banka dekontunu adaya iletmeli, aday dekontun bir nüshasını Başvurma Belgesine ve 2005-ÖSYS Tercih Formuna eklemeli, diğerini saklamalıdır.

İsteyen adaylar, ödemeleri gereken ÖSS sınav ücretini, YDS sınav ücretini ve 2005-ÖSYS Tercih Formu ücretini döviz olarak bankaya yatırabilirler. ÖSYM'nin banka döviz hesap numarası bu kılavuzun arka kapağında yazılıdır. Bu yola başvuran adaylar, ÖSS sınav ücreti olarak 40 Euro, 25 İngiliz Sterlini, 55 İsviçre Frankı veya 40 ABD Dolarını, sadece sınavsız geçiş için başvuracak adaylar 7 Euro, 4 İngiliz Sterlini, 9 İsviçre Frankı veya 7 Amerikan Dolarını yatırdıklarını gösteren banka veya posta havale makbuzunu, Başvurma Belgesine ekleyeceklerdir.

YDS'ye girmek isteyen adaylar **4 Nisan - 15 Nisan 2005** tarihleri arasında YDS sınav ücreti olarak 50 Euro, 30 İngiliz Sterlini, 70 İsviçre Frankı veya 50 ABD Dolarını bu kılavuzun arka kapağında yazılı olan ÖSYM'nin banka döviz hesap numarasına yatıracaklardır.

- e) Yurtdışında bulunan adaylar Başvurma Belgelerini plastik kılıf ile birlikte büyükçe ve sağlam bir zarf içine koyup Merkezimize iadeli taahhütlü olarak göndereceklerdir. Yurtdışında (KKTC hariç) oturmakta olan adayların, en geç **3 Ocak 2005** tarihi saat 17.30'a kadar Merkezimize ulaşan belgeleri işleme konacaktır.
- f) Yurtdışında bulunan adaylar (Sınavsız geçiş dahil) Tercih Formlarını plastik kılıf ile birlikte büyükçe ve sağlam bir zarf içine koyup, 2005-ÖSYS Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzu, Tercih Formu ve yerleştirme ücreti olarak 20 Euro, 15 İngiliz Sterlini, 30 İsviçre Frankı veya 20 ABD Dolarını yatırdıklarını gösteren banka veya posta havale makbuzunu ekleyerek en geç **2 Ağustos 2005** tarihine kadar ÖSYM'de olacak şekilde **iadeli taahhütlü olarak** göndereceklerdir.
- g) Başvurma Belgesini ve Tercih Formunu kurallara uygun olarak doldurmayan, banka veya posta havale makbuzu geçersiz olan ve Başvurma Belgelerini süresi içinde Merkezimize ulaştırmayan adayların belgeleri işleme konmaz.
- h) Yurtdışında halen okumakta olan adaylar ile yurtdışındaki bir okuldan mezun olan adaylar, Kayıt Kartındaki onay yerini boş bırakacaklardır. Bu durumdaki adayların onayı Merkezimizce yapılacaktır.

Türkiye'deki bir ortaöğretim kurumundan mezun olup yurtdışında oturmakta olan adaylar, Kayıt Kartı onayını, diplomalarının aslını göstererek yurtdışında elçilik, konsolosluk, eğitim ataşeliğine veya müşavirliğine yaptıracaklar, bu onayı yaptırmakta güçlük çekenler, ellerindeki lise veya dengi okul diplomasının onaylı suretini Başvurma Belgesine ekleyeceklerdir.

11.11. YURTDIŞINDA YÜKSEKÖĞRENİM GÖRMEK İSTEYENLER

2005-2006 öğretim yılında kendi paralarıyla yurtdışında yükseköğrenim görmek isteyenlerin yurtdışındaki öğrenciliklerinin tanınabilmesi için 2005-ÖSS'ye girmeleri ve önlisans programları için 160,000 veya daha fazla, lisans programları için 185,000 veya daha fazla puan almaları gerekir. Ayrıca, bazı yabancı ülkeler yükseköğretime girişte ÖSS sonuçlarını göz önünde tutmakta, ülkemizdeki yükseköğretim kurumları yurtdışından yatay geçiş yapmak isteyenlerden ÖSS sonuçlarını isteyebilmekte ve yurtdışında bir yükseköğretim programından mezun olanların diploma denklikleri sırasında ÖSS puanları aranmaktadır.

Yükseköğretim Kurulu Kararı ile lisans öğrenimi yapmak üzere yurtdışına gitmek isteyen öğrenciler aşağıda belirtilen belgelerden herhangi birine sahipse, ÖSS'den minimum 185 puan alma koşulunu yerine getirmiş sayılırlar; ancak bu uygulama, söz konusu öğrenciler için Türkiye'deki yükseköğretim kurumlarına seçme ve yerleştirmede bir hak sağlamaz.

SAT 1 (Minimum 1000 puan)

ACT (Minimum 21 puan)

Abitur

Fransız Bakaloryası

GCE A Level Sertifikası (Minimum 2 ders)

Uluslararası Bakalorya (International Baccalaureat IB)

Matura

11.12. BİR DEN FAZLA ORTAÖĞRETİM KURUMUNDAN DİPLOMA ALMIŞ OLANLAR

Bazı adaylar iki veya daha fazla ortaöğretim kurumundan diploma almış olabilirler. Örneğin, bir aday ticaret meslek lisesini bitirdikten sonra, lise diploması da almış olabilir. Böyle iki veya daha fazla okul çıkışlı olan bir adayın 2005-ÖSS'ye başvururken, bitirdiği okullardan birini seçmesi ve seçtiği okulun kodu, türü ve alan/kol/bölümü ÖSYM bilgi işlem kayıtlarındaki farklı ise, seçtiği okuldan aldığı diplomasının onaylı örneğini mutlaka ayrıntılı bir dilekçe ekinde bir zarfa koyması ve Başvurma Belgesi ile birlikte teslim etmesi gerekir. Birden fazla ortaöğretim kurumundan diploma almış adaylar yükseköğretim programı tercihlerini yaparken hangi okulun diplomasına göre başvurduklarını göz önünde tutacaklardır. Bu durumdaki adaylar, sadece seçtikleri okula ve alan/kol/bölüme tanınan haklardan yararlanabilirler.

Bir veya birden fazla diploması olduğu halde yeni bir ortaöğretim kurumu veya alanından mezun olabilecek durumda olanların yapacağı işlemler:

Bir veya birden fazla diploması olan fakat 2004-2005 öğretim yılı içinde bir başka okul veya alan/kol/bölümden mezun olabilecek durumda olanlar, halen mezun durumda buldukları okulu veya birden fazla okuldan mezun iseler bu okullardan birini seçecekler ve yukarıdaki paragrafta açıklanan kurala göre hareket edeceklerdir. Bu adaylar 2004-2005 öğretim yılında mezun olabilecekleri okul veya alanı kesinlikle başvurma belgesinde göstermeyeceklerdir. Bu madde kapsamına giren adaylar mezun olabilecekleri programı 2004-2005 öğretim yılı içinde bitirdikleri ve 2005-ÖSS'deki bilgilerini buna göre değiştirmek istedikleri takdirde, bu adayların yeni mezun oldukları lise ve dengi okul diplomasının veya mezuniyet belgesinin noter onaylı suretini, bu kılavuzun sonundaki **"2005-ÖSS OKUL BİLGİLERİ DEĞİŞİKLİĞİ DİLEKÇE ÖRNEĞİ"** ne ekleyerek en geç **10 Haziran 2005** tarihine kadar ÖSYM Sınav Hizmetleri Müdürlüğü'ne ulaştırmaları gerekir.

10 Haziran 2005 tarihinden sonra mezun olanlardan ÖSS'ye başvururken bildirdikleri okul bilgilerinde yeni mezuniyetlerine göre değişiklik yapmak isteyen adaylar, mezun oldukları okul müdürlüklerine başvurarak kendilerine ait diploma notları dahil tüm bilgilerinin, diğer yeni mezun adaylar gibi, ÖSYM'ye elektronik ortamda bildirilmesini isteyeceklerdir. ÖSYM bu bilgilere dayanarak adayların tüm okul bilgilerini otomatik olarak değiştirecektir. Bu konuda adayların ÖSYM'ye ayrıca dilekçe vermelerine gerek yoktur. 10 Haziran 2005'ten sonra mezun oldukları halde ÖSYM'deki okul bilgilerinde değişiklik yapılmasını istemeyen adaylar, mezun oldukları okul müdürlüklerinden kendilerine ait okul bilgilerinin ÖSYM'ye kesinlikle bildirilmemesini isteyeceklerdir. (Bk. 6.1. son paragraf)

11.13. 2003-2004 ÖĞRETİM YILINDA ORTAÖĞRETİM KURUMLARINDAN MEZUN OLAMAMIŞ ADAYLAR

2004-ÖSYS'de ÖSYM'ce bir yükseköğretim programına yerleştirildiği halde 2003-2004 öğretim yılında ortaöğretimden mezun olamadıkları için yerleştirildikleri yükseköğretim programına kayıtlarını yaptıramayanlar, başvuru sırasında mezun durumda değillerse, Başvurma Belgesinin Aday Bilgi Formunun **"5. ÖĞRENİM DURUMUNUZ"** alanında "1. Bir

ortaöğretim kurumunun son sınıfında okumaktayım.", "2. Bir ortaöğretim kurumunun son sınıfında beklemeliyim." veya "3. Okul dışından ortaöğretime bitirme sınavlarına giriyorum." seçeneklerinden kendilerine uygun olanı işaretleyeceklerdir.

Ortaöğretim kurumlarında okumakta iken ÖSYM'ce 2004-ÖSYS'de bir yükseköğretim programına yerleştirildiği halde o yıl mezun olamadığı için kayıt yaptıramayan adaylar, başvuru sırasında mezun durumda iseler, Başvurma Belgesinin Aday Bilgi Formunun " **5. ÖĞRENİM DURUMUNUZ**" alanında "4. Bir ortaöğretim kurumunu bitirdikten sonra ÖSYM'ce yerleştirilmedim ve önkayıtlı kaydolmadım." seçeneğini işaretleyecekler ve hangi tarihte mezun olduklarını gösteren okullarından alacakları resmi belgeyi bir dilekçe ekinde bir zarfa koyarak Başvurma Belgesine ekleyeceklerdir. Bu yapılmadığı takdirde adaylar, bir önceki yıl yerleştirilmiş aday işlemi görecektir.

2005-ÖSS'ye başvurma sırasında mezun durumda olmayan, başvurduktan sonra 2005 Haziran ayı öncesinde mezun olan adaylar bu kılavuzun sonundaki " **2005-ÖSS OKUL BİLGİLERİ DEĞİŞİKLİĞİ DİLEKÇE ÖRNEĞİ**" ni dolduracaklar, bu dilekçeye diploma veya belgelerinin suretini ekleyecekler ve bu evrakı **10 Haziran 2005** tarihine kadar ÖSYM Sınav Hizmetleri Müdürlüğüne ulaştıracaklardır.

11.14. ASKERLİK DURUMU

ÖSYM'nin askerlik işlemleri ile hiçbir ilişkisi yoktur. Bu konuda sorunu bulunan adayların bağlı buldukları Askerlik Şubelerine başvurmaları gerekmektedir.

11.15. ÖNCEKİ YILLARDA BAŞVURANLARDAN, KİMLİK BİLGİLERİNDE DEĞİŞİKLİK OLANLAR

Önceki yıllarda başvuran adaylardan adlarında, soyadlarında veya doğum tarihlerinde değişiklik olanların, bu değişikliğe esas olan mahkeme kararı, nüfus cüzdanı, nüfus idaresi kayıtları, evlenme cüzdanı, evlat edinme ve boşanma ilanı gibi belgelerin noterden onaylı suretlerini bir zarf içine koyarak ve zarfın üzerine T.C. Kimlik Numaralarını, önceki yıllarda almış oldukları ÖSYM Numaralarını, 2005-ÖSS Başvurma Belgesindeki Belge Numaralarını ve ad-soyadlarını yazarak Başvurma Belgeleri ile teslim etmeleri gerekir. Nüfus cüzdanlarının suretlerini noter dışındaki herhangi bir resmi kuruluş da onaylayabilir.

2005-ÖSS'ye başvurulduktan sonra meydana gelen ad, soyadı ve doğum tarihi değişiklikleri ile ilgili yukarıda belirtilen belgeler de, bu kılavuzun " **12. ÖSYM İLE YAZIŞMALAR**" maddesinde sözü edilen dilekçe ekinde en kısa zamanda ÖSYM'ye gönderilmelidir.